

22038

kat.komp

III

Mag. St. Dr.

P

Christina Constantia

*Fructus Mathematicae Casinensis: Novus Archimedes
Annot. ad imitationem sociati in coelis
Pegasi cum Aquario.*

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

Æ 1580

Biblioteka Jagiellońska

stdr0003024

NOVVS ARCHIMEDES
A M O R

Ad imitationem Sociati in Coelis
PEGASICVM AQVARIO,
WIELOPOLSCIANVM SONIPEDEM

Cum Gentilitijs
COMITVM IN LIPTOW ET ORAWA FLVVIS
pulchro artificio iungens.

Circa Nuptialem Pompam.

ILLVSTRISSIMJ DOMINI,
D. JOANNIS
DE PIESKOWA SKALA
WIELOPOLSKI.

Regni Dapiferi, Biencensis, Bochenfis, &c. &c.

CAPITANEI.

AC ILLVSTRISSIMAE

CHRISTINAE CONSTANTIAE
COMITISSÆ IN LIPTOW ET ORAWA

KOMOROWSKA.

Ad Fortunatum tantorum Luminum nexum

PRÆVISVS.

Et per Optima Spei Puerum

MATTHIAM CASIMIRVM TRETERVM,

Communi Patriæ Solatio

PRÆSENTATVS.

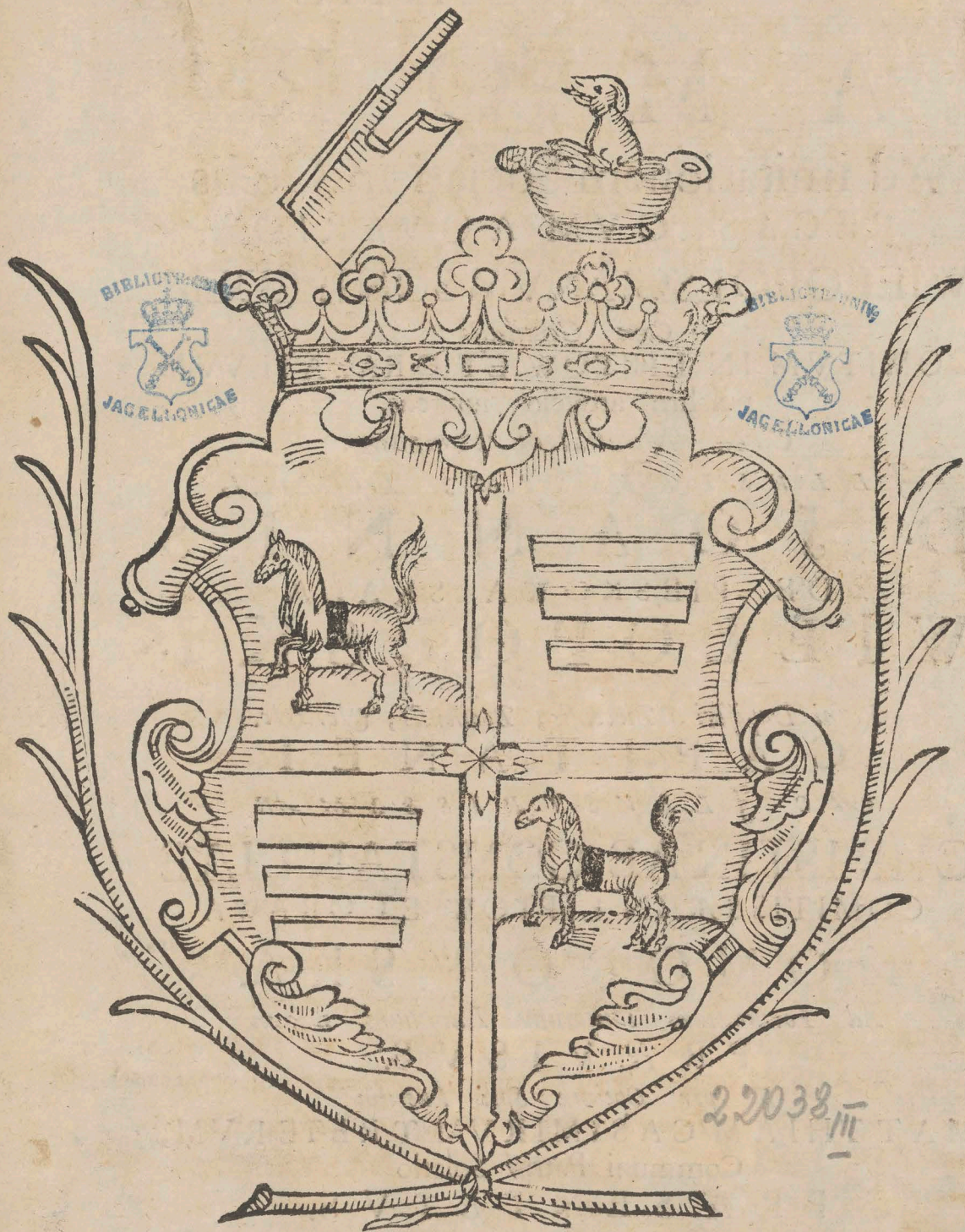
Anno Domini, M. DC. LXV. Die 4. Ianuarij.

CRACOVIAE,

In Officina apud Heredes Stanislai Bertur: Anno Dñi, 1665.

I N S T E M M A I L L V S T R I S S I M O R V M S P O N S O R V M .

Semper Equos Currusq; suos Sol æquore tingit
 Et profert medijs Munera Lucis Aquis
 Sic TRINO Sociatus EQVVS WIELOPOLSCIVS AMNI
 LV MEN ab adiuncto FLVMINE dat Patriæ.

22038 III

L
 V
 R

 Or
 De
 mu
 N
 con
 des
 ma
 Fu
 Q
 ST
 inc
 ma
 pu
 nis
 P
 O

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM
D. IOANNEM

De Pieskowa Skála

WIELOPOLSKI,

Regni Dapiferum, Biecensem, Bochnensem &c.

CAPITANEVM.

P R Æ F A T I O.

*Communis letitiæ sensus, qui ad Festivos Hymæni Tui plausus ILLUSTRIS-
SIME DOMINE uniuersam Sarmatiam promiscuâ
hilaritate demulsit, meas quoq; cunas attigit, & ut toti constaret
Orbi, cuncta TVA ac ILLUSTRIS-
SIME SPONSÆ Decora, quæ uno Amoris catenantur fœdere, solitum
mundi supergredi ordinem, Infantiam meam præter
Naturæ Ordinem fecit esse disertam. Quidni enim
compeditam intra mutos silentij nexus linguam, in laudes TVAS resolverem? qui campos pæne ipsos Poloniæ suæ cognomines, ad tam Fortunati Connubij aspectum, resolutos in vocalis letitiæ pensa contueor:
Quidni astricta ætatis vitio ora, ad præconia ILLUSTRIS-
SIME DOMINATIONIS TVÆ tenderem? qui iam inde à primo in terras exortu, suauissimis Inclytæ Domus TVÆ Muneribus, felicius quam olim Plato Apum fauis, aut Midas stipendiarijs formicarum granis, eadem imbuta fero. Eminuit ILLUSTRIS-
SIME PARENTIS TVI erga me Favor, qui euolutum in Orbem & hunc mortalitatis puluerem, illâ manu quâ
Regni*

Regni momenta librat, Cælo & Immortalitati initiauit.
Dum ad vitalem Regenerantis undæ Fontem, meæ sa-
lutis Fideiussor, & Maiore titulo Patronus extitit,
quam Patrinus. Exui tunc suffragante ILLUSTRIS-
SIMI PARENTIS TVI Manu, inducta à communi
hominum hoste, peccati vincula; quàm æquum est ut
inter Coniugales FILIALIS DEXTRÆ nexus, exuam
Naturæ ligamina? & infantili balbutie Gaudijs En-
comiisq; TVIS adstrepam. Nec verò deprimi putet
ILLUSTRISSIMA DOMINATIO TVA Laudum sua-
rum molem, quod ad rudes vnius Infantis voces, ar-
ctata restringatur; nemo in tantâ Gloriæ TVÆ Ge-
storumq; abundantia, alium se agnoscat quam infantem;
& quantamcunque Tullij vel Demosthenis facundiam,
hic in puerilem degenerare balbutiem, ac siccato diser-
ti excursus torrente, pressâ nimiam venâ labi mira-
bitur. Certè si alio nomine fauentes ILLUSTRIS-
SIMÆ DOMINATIONIS TVÆ oculos, Puerilis suada
non merebitur; saltem cognatus Pueris Candor ean-
dem venustare poterit, quem simplex & nullo adhuc
fucio aut simulatione tinctus præfert Genius. Maie-
statem Eloquentiæ, assurgentemq; per ingentia Merito-
rum ILLUSTRISSIMÆ DOMINATIONIS TVÆ fa-
tigia cothurnum, nemo hic requirat; ubi sono simpli-
ci Infantilis Gratitude, sibi canit, & Festivæ nuptia-
rum iucunditati. Ceterum qui nunc supra vires in
TVIS Laudibus resonare audeo, posteaquam maior
ætas copiam dederit, in TVIS obsequijs supra vires
attentaturum me obligo.

Casimiræ ad Cracoviam 1664. 19. Decembris.

Illustrissimæ Dominationis Tuz

Cliens

MATTHIAS CASIMIRVS TRETERVS.

EPITHALAMICA ORATIO.

Ex Felici Connubio

Felicitatem Præfagiens.

Sæpius mihi per Cœlestium Orbium
spectacula erranti, ac in illa Æthere-
orum Ignium contemplandâ serie al-
tius defixo, admirationem exciuit
præposterus veterum sublimioris sapi-
entiæ Mystrarum Ordo, quæis magis
libuit, tantam Cœli pulchritudinem
ad terrestri speciei habitum effingere,
& terrenis diuersorum Animalium vultibus induere, quam
è Cœlo petitas rerum formas, luteæ huic moli adaptare.
Quorsum enim ab infimo Orbe effigies trahat Cœlum,
quod eiusdem vicissitudines suo complectitur & voluit
Orbe? Quorsum accersitas è terris non modo Belluarum,
sed Monstrorum etiam ostendet Imagines, quod longè
nobiliore Artificis Dei excultum dote, ipsius etiam mate-
riæ, digniorem venditat portionem? Itane Licentiosa
Antiquitas, quemadmodum Superos ac Numina, homi-
num gestu procudit & affectu, Sic Numinum etiam Se-
dem ac Sidera, in deriuatas à terrâ facies, flectere lus
fasque habuit? vt quæ reptantem Cretæ per cunas Iouem,
excussam obstetricantis Ascixæ ictu Pallada, Despumatam
æstu pelagi Venerem, cæterosque Deastros indignâ ple-
rumque fusos vulgavit origine, Cœlum quoque & purissi-
mos illos ætheris tractus, nimis audaci terrestrium forma-
rum appensione taminaret. Verum detur non modo
venia, sed tacita insuper reuerentia, erudito veteris sapien-
tiæ Senio; quod gnarum terrena cuncta illo impetu agi, subiectas
que Mundi huius Sortes non nisi Siderum iactu duci ac
sinuari;

finuari; meritò cum tot Effigiebus in Ius Cœli transcripsit
Terram, tanquam eo ipso quod Cœlo mereret vimque
eius combiberet, Cœlum promeritam. Scitum reconditi
oris Mineruæ Arcanum est, eo inter se nexu conspirare
Vniuersi molem, vt altioris Ordinis membra minorum
virtutibus tumeant, & si quæ Decora, viliorem Mundi ve-
nustant Compagem, ea multò gratiore comptu, pulchri-
tudinem suam in Superioribus vibrent: Ita Angelicos
Spiritus (mortali attestante Angelo D. Thomâ.) Hie-
rarchiæ suæ Eminentia, in perfectionis eminentiam attollit,
& cum Naturæ excellentioris dignitate, Vires simul ac
Priuilegia, infra positorum sæcundâ auxesi aceruat: Ita
Terræ quoque Dotes Cœlo nobilius hærent, ac in illo Si-
derum repositæ Armario, eatenus asseruantur, vt per lar-
ga virtutum Defluuia, Terris redonentur. Atque hinc
est quod Terrena hæc Moles, à Cœli nutu pendula, vi-
ces suas eidem debet; quia nimirum, Quidquid Molitor
Vniuersi DEVS ornamentis Terris inseuit, Id omne Cœ-
lum amico fotu explicat; & cum Eminentius perfectio-
nes Terræ complectatur, easdem felici irriguo complet ac
maturat. Sed enim fuerit hactenus Cœli Gloria, Terræ
Prærogatiuas (locuplete licet refundantur augmento) ra-
puisse; Fuerit Gloria totius Olympi augusta propylæa,
ambitosâ terrestrium Imaginum ostentatione polisse: Con-
trarium hodie Amoris artificium est, quod Cœlos Terris
tansdidit, & Fortunatas Magnorum Siderum CONIUNCTI-
ONES, nouo sed optato commento, intra POLONÆ
SPHÆRÆ Polos digessit. En Ales ille PEGASVS, Qui
volucris per Cœlum plaudens pennis, hactenus ad Pe-
rennia AQUARII FLUMINA, Martiam comebat iubam,
SARMATICIS hodie inerrans Campis, Feliciores inuenit Lym-
phas; dum in Gentilitijs ILLUSTRISSIMI IOANNIS de
PIESKOWA SKALA WIELOPOLSKI REGNI DAPIFERI
elatus Insignibus, Coniugali passu ad TERGEMINVM
COMITVM in LIPTOW & ORAWA FLVMEN propera-
uit. O nimium sagax hic saltem non cæci Amoris Inge-
nium! quod Magnam sui portionem Cœlo detrahere,
& Nobilissima hæc Signa, Votiuo nexu deuincta, SAR-
MATICO HEMISPHERIO illigare eualuit. Næ hiet de-
inceps

inceptus attonitus Syracusani senis inuento Orbis, tanta
 Cælorum spatia exiguo in Orbe felici temeritate mentien-
 tis; Nobilissimus Archimedes Amor egit, dum ad Æmulam
 Cæli Invidiam potissima eiusdem Altra PEGASVM nempe,
 ac TERNA voluentem FLVMINA AQUARIVM sub vnâ
 æterni fœderis Ecliptica Terris immisit. Date plausum O
 quicumque Festiuis hisce Amoris interestis Circensibus
 Spectatores; WIELOPOLSCIANVS SONIPES Metam Vo-
 torum attingit, dum Iugali impetu ad Inclitas KOMO-
 ROVIORVM actus VNDAS, Spes iam Solatiaque sua in
 Optatis Tantorum Fluminum Ripsis deposuit. At Nos
 qui Fortunatas has Siderationes ORBE POLONO coale-
 scere sentimus, quanam inde Vota decerpere? quas
 impressiones, fatidicâ mente Diuinare debeamus? Equi-
 dem Utrosque PEGASI & AQUARIE Ortus, benigno
 prodire Sidere, multaque terris donorum missilia insperge-
 re asseruit, Magnus ille Cœlestium Interpres MANILI-
 VS, in Augusti Cæsaris amicitiam, astrorum peritiâ in-
 fertus; dum nascentem PEGASVM Martium robur subie-
 ctis aspirare, AQUARIVM verò, in Virtutis speciem ani-
 mos componere, Phæbo dictante ad eiusdem plectra ceci-
 nit: De PEGASO quidem inquit. cum.

*Signatum Terræ lumen fulgebit, & Orbi
 Aerius nascetur Equus caloque volabit,
 Velocesq; dabit sub tali tempore partus.
 Hic glomerabit Equo Gyros, dorsoque superbus
 Ardua Bella geret, Rector cum milite mistus.*

De Aquario Verò.

*Quod si quem Sanctumq; Velis Castumq; Probumq;
 Hic tibi nascetur cum Primus Aquarius exit.*

ET quid non iam certâ spe occupes SARMATIA?
 Quæ Nouum hunc Patriorum Luminum Nexum, ad Cœ-
 li normam compositum, Victoriosi Martis, & certæ Sancti-
 tatis Prænuntium simul ac Vadem tenes? Attolle fes-
 tum diuturno Malorum pondere caput, & asperatas
 hæctenus tristibus fulcis genas, sereno Vigore exporrige:
 Amica Tibi ad Pronubas faces, æterno Amoris fœdere
 socian-

sociantur Astra, & longam Triumphalis Sanctæq; Proles
 pompam, illo ipso, conspirantium in Amoris leges splen-
 dorum, depingunt concursu. Eam vt plenus, quiuis
 ex hac Felicis Connubij, quam MANILIVS quondam
 ex Cœli legat facie, Sistam non dubium Horoscopantis
 Fortunæ Systema, ad Tantorum Siderum CONIUNCTIO-
 NEM notatum; Cui Vos non tam oculos quæso quam
 laxatos in lætitiã Animos aduertite, & nascentis com-
 muni Regno Prosperitatis Vestigia, in hoc quæsi Archi-
 tectus Amor combinat Magnorum Familiarum Vinculo,
 admiratione pariter adorationeq; excipite.

Errarum Vices pleriq; ijs, quæ su-
 premo Ioui cum Tabulis adesse
 creduntur Fatis, incisaq; Æterno
 Adamanti omnium leges, ac reuo-
 lutiones exhibent, Alij Cælo &
 his quas supernus ille Circulus de-
 scribit metis imputant & adscribunt:
 Vnde in contraria scissi conatus;
 Prioribus quidem cum omnia Fato permittunt, nec vllã
 arte perrumpi destinatum rerum Ordinem putant, in Fa-
 talem neglectum segni torpore resolutis; Hisce verò qui
 in Cœli velut Codice Mundi inferioris seriem descriptam
 volunt, latereq; ibidem Origines & Formas omnium vul-
 gant, ad noxiam Curiositatem, inconsulto præsciendi
 desiderio elatis. Cæterum & Fatorum tenor, non suo pte
 fluxu, sed Numinis quod Fatis legem ponit, actus ar-
 bitrio, deflexo ad inferiorum consortia, Causasq; secun-
 das rigore pertexitur; Et Cœli impetus, ita terrena,
 circumeundo rotat, vt latentes duntaxat rerum ignicu-
 los excitet, primaq; lineamenta, ac rudes gerendorum
 notas designet, non summam Operis sibi vendicet vel
 absoluat. Optimè sanè proprium Mundi; statum aptã-
 rit, qui inter Fati ac Cœli Orbes libratus, nec eorum quæ
 Numen æternã mersit caligine Decretorum præfractè te-
 nax Scrutator, nec Cœlestium, quæ occulto Mortalia
 raptant Volumine, nimium refugus aut temptor, Fatis
 sedulam manum, Cælis verò sagacem oculum accom-
 modarit:

modarit: Tunc enim Sidera optatos euentus fortuna-
to parturiunt, quando obstetricantem hominum Dex-
tram, Fatorum Destinatis, suis influxibus adesse senti-
unt. Et priuata quidem Fortuna, è priuatâ cuiusq; pro-
diens Officinâ, sicut humanam industriam seu vecordi-
am, prospero beat partu, vel castigat abortu, Ita pro-
uentum penuriamq; sui, iisdem Indicijs è priuatâ nempe
deducit chiromantia; At enim Publica Regnorum Sa-
lus, quoniam plures respicit & consequitur Manus, nec
aliter Purpuratis Regnantium in Fascijs educatur, nisi
baiulis Magnorum Procerum dextris foueatur; idcirco
Omina illius non minus ex Inclytarum Familiarum,
quam siderum tabulis ac lineis promenda veniunt. Fru-
stra quispiam explorandis Imperiorum intentus Arcanis,
abditos Cælorum sollicitet recessus, aut cognatum singulis
Regionibus prætentet genium; Vt Imperiorum Casus aut
Exitus partim ex insito gentibus Spiritu ac impetu, velut
ex arteriæ pulsu vestiget, partim ex Genethliaco Side-
rum afflatu, superstitiosâ diuinatione decerpit: Com-
pendio ad noscendas Regnorum vices ducimur, si quæ-
nam Manus eorum arbitretur sortes spectamus. Profecto
vulgare nil exit, quod IovE Sati versant Æaci; &
certiores Prænестinis sortibus ducuntur Calculi, qui ad
suffragia Regnorum & Regnantium ex Nobilium Fami-
liarum ducuntur urnâ. Felix merito suo Respublica! pro
cuius commodis non tam Æther dispositis per cohortes
supernorum ignium militat excubijs, quam domestica si-
dera, & vernaculi splendor, Centoculum induti Argum,
vigili obtutu in statione consistunt. Felix! quæ magis ad
viros & animos, quam opes copiasq; attenta, fertilitatem
suam non soli & glebæ sed generosæ stirpis fructibus metitur;
Maioremq; computat Censum, quem Nobilis Heroum sca-
turigo, indefensâ inclyti sanguinis fundit venâ, quam cum
quem turgidi Auro fluuij, restagnantesq; diuite sabulo voluunt al-
uei. Æstuet vt lubet Zopyri desiderio, magis in sua ardescens lu-
cra Darius; hæreat in Ephestione, amore fascinatvs Alexander:
Optet in Amicum Damonis & Pythiæ transcribi censum
siculorum Tyrannus Dyonisius; Priuata illa ex Regnan-
tium magis, quam Regnorum vsu concepta vota sunt,

ad lucri vel exæci affectus, non publici commodi libellam exacta; Quisquis æternitatem Regnis & Rebuspub: moliatur aut vouet, in Heroum sanguine eandem plantet; certus non alias Germen hoc in vberes prosperitatis fructus erupturum, nisi ab illo rore vigorem mutuatur. Quantum profuit Romæ Fabios genuisse, per mortes & fusum sanguinem in vitam Patriæ syluescentes? næue Roma periret, ter centum vnâ die perire ausos? Quantum profuit Decios Patrem & Filium habuisse dicam felicius an amisisse? quorum vterque inclinatas & nutantes, res aciesque Romanas, deuoto pro communi salute capite sustinuit, & quasi Roma stare nisi cadentibus Decius non posset, in fatum ac hæreditariam mortem vltro irruit. Quid memorem Scipiones, Fatalia Vrbi Nomina, ad fulciendam eiusdem integritatem, per Æmularum, Carthaginis ac Numantiæ Urbium, immo Regnorum ruinas nata? ô quoties Caput illud Orbis, vltimo iam admotum casui, terras ferali pondere adflixisset, nisi in hoc Scipionum fulcrum inclinasset! Hæ sunt bases, quibus Magnum Imperij, in illâ rotantis Fortunæ vertigine, nititur, & à præcipitio seruatur corpus: Hæc ex Inclytis Ciuium pectoribus ducta Mania, quorum incinctu, secura perennat Sparta; Hi Poli & Cardines, qui Regnorum Orbis, næ quo Casuum deerrent impulsu, intracertas librant ac defigunt Periodos. Huc animos & vota ô quicumque gentium Bona vago per æra obtutu scrutamini, & Imperiorum Harmoniam ad Cælorum nutus serupulosâ temperie dispensatis; Patent aliæ Vestigandis in commune solatijs Sphæræ, illæ nimirum, quas reuolutus per Ætates ac Virtutes, Heroum circumit & signat sanguis. Hic nouus sese, non belluarum sed Virorum ferax aperit Zodiacus; Hic per diuersos Prosapiarum Cyclos ac Deferentes, in vnâ aliquam delati Domum Planetæ, miras pariunt conuersiones, & quot generosæ stirpis decora, tot propitia Terris euoluunt Astra. Quantos hodie & quam beatos Sarmatiæ accendit ignes, conspirans in Vnâ Connubij Fortunam, WIEŁOPOLSKORVM ac COMITVM IN LIPTOW & ORAWA Pulchritudo? Quam bono Felicitatis auctoramento Spes Publicas deli-

cas delinit sociata tantarum Profapiarum Virtus? & iisdem manibus quas perennis Sacramento admouet Amoris, Bona Publica stipulatur; eodem Vinculo, quod amantium inserit cordibus, Fortunam refugam in Communis Patriæ fauorem, captiuat ac trahit. Excurrat iam meritò per amplissimas Spes, vel solâ WIELOPOLSCIORVM Meritorum memoriâ diducta Patria, quæ illo EVO prouehente, culmen Gloriæ & Felicitatis toties tenuit. Quocunque Igniti Solis Iugales amicum diem per extremi Orbis limites circumferunt, Gentilitius WIELOPOLSCIORVM SONIPES Generoso illuc passu in Famam euasit; suumq; ac Polonum Nomen æquato ad Solis vias cursu, Orbi transmisit. Sacrum proinde illum optimo Iure Sarmatia, non modo Operum vacatione & campestri libertate donauit; Sed pæne ad Æmulam Israeliticorum Principum contentionem, qui Phæbi Quadrigas templis intulerunt, tametsi non Aris & Hostijs, Trophæis tamen & Monumentis coluit. Subfannet vt lubet aliquis Caligulam Amore Incitati Equi furentem; cui auro argentoque tummentia præsepia, cui Aulam & Ministrorum pompam, Consulatum quoque & Summos Urbis ac Orbis fasces, indignâ designatione decreuerit, nescio an non rectius à Belluino Principe in belluam, velocitatis saltem beneficio commendatam transferendos? Succenseat Alexandro Bucephali sui fati pæne immortuo, qui insanâ profusione Parentalia tot talentis empta, Monumentum opere sumptuque visendum, Urbem deniq; nomen amissi retenturam, omnium quidem expeditionum socio, humana tamen decora non merito, consecrârit: Posteaquam ad Inclytum & tot iam sæculis per immensa Famæ Spatia Volitantem WIELOPOLSCIORVM SONIPEDEM deflexerit, vltro posito supercilio non phaleras tantum & leues bullas, sed Titulos ac Insignia eidem decernet; nimirum hoc quoq; Munus *Diuinâ palladis arte constitit*, ad salutem Patriæ, tametsi plerumq; non sine aduersi Ilij exitijs natum: Hinc Aiaces illi Martem spirantes, hinc cauti Vlisses, qui Ignibus per hostilia sparsis, Patriam velut Salamandram nutrirent prorupere. Quorsum Veteres oratorio

oratorio impetū sequar flammās, vel ex mortali WIELO-
POLSCIORVM cinere, nimis in gloriam ardescentes?
Euerberat satis oculos recens illa alibi decennijs petita,
hic in Poloniā biennio expugnata Suecorum Trōia, quam
æternis confisam niuibus, Vis WIELOPOLSCIANO in-
uecta EQVO ardere posse monstrauit; dum ILLV-
STRISSIMO IOANNE de PIESKOWA SKAŁA WIE-
LOPOLSKI CASTELLANO WOYNICENSI magnorum
Consiliorum Mediatino & Administro, Geminas Aquilas ar-
mis & animis interim concolores Fionix intulit; & Pi-
gram Arcton, nimium suo Polo securam, iactis ubiq;
flammis & incendijs, tunc demum Vndas ac Maria qui-
bus conderetur, circumspicere edocuit. Insultabat eo
tempore deceptæ SARMATIÆ SVECVS ad hostilia om-
nia PROTECTORIS titulo intectus & intentus; feliciq;
apud credulos & Aquilæ suæ candorem referentes POLO-
NOS dolo, vulcania retia, ac ipsâ subtilitate sensum effu-
gientes nexus tendebat, quæis Martem POLONVM, atq;
illam tot Procis petitam Venerem, LIBERTATEM nempe
POLONAM laquearet. Nulli panē domi Lynces, qui
Sagacis Consilij Vi, abstrusos fallacis tutelæ ostentatione
laqueos penetrare; nulli Alexandri qui coeuntes iam in-
nodum Gordium pedicas gladio dissoluere valerent. Se-
curi omnes candore in errorem desciscente, non modo
remediorum vsus, sed malorum suorum sensum, velut
occultâ medicati potione depulerant; eò magis miseran-
di, quod vltimo admoti agoni, miserias impendentes
ignorare sustinerent, & Natiui Candoris simplicitate illu-
si, atrum ipsimet supremis suis calculum adderent. Vi-
dit tamen Sinonias artes, & obuia statim dolis præsidia
prouidit ILLVSTRISSIMVS CASTELLANVS WOYNICEN-
SIS; qui vel Primus vel inter Primos fascinari præstigijs
illis minimè passus, *Mutatos Suecorum chyeos, Dana-
uque Insignia male aptata* & hostilibus animis cohærentia
agnouit; ac statim ad labentis Patriæ Salutem conuersus, non
modo grande momentum reuocandis Legionibus, quæ iam PO-
LONAS AQUILAS LEONI SVETICO submiserant attulit:
sed novos insuper Exercitus, sociandi contra commu-
nem hostem belli, ad ROMANVM IMPERATOREM adhibi-

adhibitus Sequester, mirâ dexteritate coegit; Atque ita
superfufis SVECIÆ, SARMATICIS Teutonicisque Tur-
mis & Armis, in veras clades simulatum nondum pu-
pillæ POLONIÆ TVTOREM compulit. Quam benè
non modo Polonum sed Mundi totius (quod vastâ
ambitione coquebas) Dominium. spe inuadere potuiffes
CAROLE GVSTAVE? si quemadmodum olim Darium
Persam fuus, sic te inter vota ac molimina æstuantem,
WIELOPOLSCIANSVS SONIPES pronâ ad Orientem For-
tunæ Tuæ Solem conuersione ac hinnitu, Regem salu-
tare, sceptrisque admouere voluiffet: Sed enim potiffi-
ma hæc Generosiffimi huius EQVI gloria est, quod
campi ac Libertatis retinens, nonnifi eos sub quorum
Umbrâ creuit IVLIOS aut ALEXANDROS ferat, ac
hodie etiam excussa alienæ manus frena Armis suis
ostendet ac præferat. TIBI SERENISSIME IOANNES
CASIMIRE Vni tam nobilis obsequij seruabatur Gloria,
vt Spes TVAS (plerisque iam in deuia tendentibus)
in WIELOPOLSCIANSVM Nomen inclinaret, & repetendi
Regni consilia illo EQVO auspice ordineris. Dyonisium
nondum Siciliae sceptris tumentem refert Plinius, fatis
maturè ad Imperium proludentibus, futuri Regni omina
ab Equi fidelitate traxisse; quem tenacis limi vligine
haustum, cum pedester deinceps viator desereret, ecce
velut tædio abstracti Domini victum, rupisse lutea quæis
tenebatur vincula, fidei quæ comitatu prosequi abeuntem videt;
eundem submissâ iubâ ad portandum nobilem sarcinam accli-
natum, dum inscendere parat, circumfuso repente A-
pulum examine, improuisam adhuc sibi Maiestatem,
novo cingente sabellitio offerri miratur, & mox Ga-
leotis euentum interpretantibus, cessuram audit. Felici-
cem Equo suo Dyonisium, qui obsequij Domini quæ adeo
peruicax, altioris Domini præfagia nec cogitanti tu-
lit; nisi deinde versâ in Tyrannidem potestate, pæni-
tendum vel ipsi quod designauerat animali sceptrum
exercuiffet; Alia apud Nos Nomina, alijs etiam moribus,
pari licet sortis euentu, in felicitis Regni auspicia coi-
re; dum exactus Throno suo SERENISSIMVS IOAN-
NES CASIMIRVS, inuenit WIELOPOLSCIANSVM Soni-
pedem.

pēdem, quem nullus SVETICÆ paludis viscus interci-
pere, nulla diuitis & toties oblatis metalli tenacitas in-
nectere potuit. Eo humeros supponente ad Regnum
& Diadema redux, quis nescit quam obuijs omnium
velut Apum Regem suum circumplectentium exceptus
agminibus, destinatum fati abscissum Triumphali re-
gressu pensarit? Apes profecto fuerunt, redeuntes ad
obsequia desertæ nuper MAIESTATIS, EXERCITVS PO-
LONI PHALANGES, quæ aliquantum per glaciata SVE-
TICO gelu auia palabundæ, ad dulcem tandem REGA-
LIS MANIPVLI Iuncum ILLVSTRISSIMO CASTELLA-
NO WOYNICENSI moderante, insitâ Reuerentiâ tra-
hente rediēre, & in Callidum deinceps Elusorem, acriori-
bus aculeis pugnauēre. Nemo abhinc miretur, si MA-
IESTAS REGIA potissimas regnandi curas cum IL-
LVSTRISSIMO CASTELLANO partita, maxima consilia illius
lance librari, illius arbitrio fidere, si amplissimi Impe-
rij molem ad exactæ eius prudentiæ normam com-
poni, & Regalium virorem Fascium, Ipsamq; adeo Re-
gum quieti delectam VARSAVIENSEM Arcem, fidei
ILLVSTRISSIMI CASTELLANI credi voluerit: Peren-
nat in Corde SERENISSIMI REGIS dulcis WIELO-
POLSCIANORVM OFFICIORVM sensus, tot constantiæ
experimentis constantem amorem emeratus; Hæret in-
fracta periculis, intacta hostilibus donis Virtus, eodem
obsequentis animi tenore, per lata & aspera MAIESTA-
TEM comitata, Vnde nusquam securius FASCES suos
Florentemq; MANIPVLVM deponi posse sperauit, quam
in eius sinu, qui Gentilitium PEGASYM sicut repe-
tendo REGNO aptauit, ita adeundæ quoq; libens com-
modat & aurigatur PERENNITATI. Accedis ad Pa-
ternæ normam Virtutis, & fastigium Gloriæ ILLV-
STRISSIME DAPIFER REGNI Neosponse, à primis
statim annis in Paternæ Mentis simulachrum natiuo
impetu compositus, & illo duntaxat IOVE Parente,
minor Hercules. Idem Tibi animi Vigor, ad excel-
sa & ardua sucto iam Heroibus tractu, per ipsam
rerum difficultatem assurgere; Idem Iuuentutis Tux
Circus & stadium, WIELOPOLSCIANO SONIPEDI
iam diu

iam diu tritum, per fidem & obsequia Maiestatis, per curam & negotia Reipub: in Præsentium Gloriam, Futurarum ætatum memoriam eniti. Adhuc primo ætatis pubescebas flore, & iam Magnæ Satelles Famæ, Orbem circumibas, dubito noscendus ne magis an noscere cupiens? qui mirâ reciprocatione, in iisdem nationibus, è quibus futuræ alimenta legebas prudentiæ, Vestigia eiusdem ac testatissimæ Virtutis exempla relinqueres. Delatus deinde ad Patriæ gremium, contrario illis more, quorum Annos segne otium sepelit, & præcipites iuventutis igniculos, luxus extinguit, Viuaci studio in publicas curas incubuisti; eo videlicet modo absentiam TVAM quâ per exteras inclytus gloriæ Propola ferebaris diutius gentes, tædenti Patriæ per commoda eiusdem pensaturus. Ita mox erectis ad Nominis Virtutisq; TVÆ Famam cunctis, dignus visus es, qui supremam consiliorum publicorum Vrnæ, factus Generalium Comitiorum MARISCHALCVS, arbitrâ manu versares, & Totius Regni sortes summo calculo signares. Non hic iam latis TVA ILLUSTRISIME DAPIFER à priuatis petenda calamis, quam ipsius SARMATICÆ AQVILÆ pennæ, in maximâ Regni conuulsione saluatæ, Vulgant ac efferunt: non ex umbratilis, inq; suæ duntaxat solitudinis solatia vocalis suadæ Censu, æstimanda venit PRVDENTIÆ TVÆ Felicitas, quæ publico præconio Noltras ac Exteras Prouincias percurrit. Sensit Respub: Dexteritatis TVÆ emolumenta, quæ nâsfragantem pæne in turbido illo Militaris licentiæ æstu, salutis suæ Nauim, TE Nauarcho & Consiliorum Præsidi, innoxio tractu ad portum appulit: Sensit discerptum miserè Regni huius Corpus, quod è tantâ dissidentium inter se Ordinum luctâ, velut pugnantibus de vitâ Elementis, ad debitam sese tandem temperiem, & qualitatum symmetriam, TE Æsculapio medente reduxit. Fuerit sane quondam Fatale Nomen Equus Seianus, possessoribus eiusdem omnibus tristi exitu consumptis; non mirum calamitates & fata consecuta animal, quod ab Equis Atrocis Diomedis humano cruore pastis, (teste Gellio) Originem tra-

hens, fata hominum quibus innutritum est ac creuit,
ad Dominos etiam transtulerit: Fortunatus certè PA
TRIE NOSTRÆ WIELOPOLSCIORVM EQVVS est, qui
mitissimo genio, extra tabum & sanguinem, non iniuri
is cuiusquam saginari, verùm ad priuatos & publicos
vſus, opportunissimâ sui dispensatione flecti & porrigi
nouit. Respiciunt ad illum intenta omnium studia,
& quemadmodum felicitatis suæ signa ab illo sidere pe
tunt, ita communis propriæque spei sarcinas, felici cre
dulitate in hunc baiulum transponunt. Germanis nul
lum olim Diuinandi genus sanctius fuisse, auctor est Ta
citus, quàm quod ex cursu, motu, specie & voce Equo
rum, quos sacros gregatim aiebant, conquirerent; Ger
manorum proprium (inquit Magnus Politicæ Prudentiæ
Magister) *Equorum quoq; præſagia ac monitus experiri, pu
blice abuntur iſdem nemoribus atq; lucis candidi, & nullo mor
tali opere contacti, quos preſſos ſacro curru ſacerdos aut Rex vel
Princeps Ciuitatis comitantur, hinnitusq; ac fremitus obſeruant.
Nec ulli auſpicio maior fides.* Credite SARMATÆ inter pluri
ma quibus abundantis Fortunæ insignia, magnum Gloriæ
VESTRÆ Omen & incrementum à WIELOPOLSCIA
NO Venire EQVO; qui quoties vim & Virtutem
suam, publicæ salutis iunxit effedo, toties nullo in
iuriantis Fati obice, ad summum Gloriæ & Prosperitatis
apicem Patriam prouexit. Verùm mihi vestigia WIE
LOPOLSCIANI PEGASI per Sarmaticos Orbes alite pas
su volitantis, gratissimo spectaculo relegenti, occurrunt.
interfusa COMITVM in LIPTOW & ORAWA TERNA
FLVMINA, orationemque rudi hætenus decurrentem co
thurno, placidissimo alueo excipiunt. Felices Lymphæ,
& Regnorum salutis natæ, quibusque plus Patria quam
suo Nilo Ægyptus debet! utpote quæ sub KOMOROVII
sanguinis auspicio irriguo, effatam senectutem in Ma
gnorum semper Virorum prouentus explicat: Felices!
quarum gloriosa eluyies, non modo Gentes & Populos,
rerum gestarum claritudine inundat, verùm Supremo in
terris superfusa cacumini, ultra Tyberim assurrexit; dum
in PAVLO IV. PONTIFICE de gente CARAFARVM sub
corundem Fluminum auspicio natâ, ad Vicariam Numinis
erecta

erecta PETRAM, salutari flexu Orbem totum circumiit.
O quot ex his quoque FLUMINIBVS Dii Præstitis ad
Orbis salutem emersere! Quot fortissimi Achilles felicius
Gentilitijs KOMOROVIVM vndis tincti, quam olim
suum Thetys stygiâ palude lustrârit, Regnorum tutelam,
imperio omnibus Fatorum telis ictu sustinuere! Gemuis-
set diutius iniuncto quondam Tyranni iugo pressa PAN-
NONIA, nisi Magnus ille CHRISTOPHORVS de KOMO-
ROW (qui primus TERNA quæ persequendo Tyrannum
felici ausu superauerat FLUMINA in Familix suæ Deco-
ra intulit) oppressorem vitâ, oppressos ciues seruitute
exemisset; & parvâ Militum manu ingentes occupans
victorias, Libertatem HUNGARICAM in sanguine Princi-
pis sanguinarij fundasset. Succubisset numero & robore
hostibus inferior MATTHIAS eiusdem HUNGARIÆ Rex,
nisi resoluta PETRI KOMOROVII Fortitudo, paucitatem
Hungarici Exercitus virtute supplisset, & in obuia quæ-
que hostium ruens agmina, totas Legiones in vno PE-
TRI Capite, pulchrâ Virtutis auxesi produxisset. Atque
hinc Venerandum diutius toti PANNONIÆ KOMORO-
VIVM NOMEN, non modo in Gloriam illic, verum
opulentiam assurrexit; certantibus Populis ac Monarchis,
vt quæ in Regni tutamen tanto adnifu incumberet Vir-
tus, in commodorum quoque solatia veniret. Resplen-
duit mox iubente Coronæ HUNGARICÆ Senatusconsulto,
COMITVM in LIPTOW & ORAWA titulo magnus ille
CHRISTOPHORVS, septem quoque Arcium perenni hæ-
reditate donatus: Prouexit altius Gloriam Familix &
opes PETRVS, non modo Castrorum NAGHVAR, LIV-
KA, & GRADEK accessione, à memori partæ victoriæ
MATTHIA ornatus, sed tantâ vbique meritorum famâ,
tanto Principum Virorum Amore ac veneratione circum-
fluus; vt STEPHANVS PALATINVS MOLDAVIÆ vltro;
in Iura Fraternalitatis vocatum, dato ad sæculorum me-
moriâ Diplomate, non alio quam Fratris titulo & ho-
nore excipi, & cum Totâ Posteritate nominari voluerit.
Hæc KOMOROVII Sanguinis per PANNONIAS Gloria,
& Potentia tam diu prono Fluminum suorum excursu
restagnauit, quamdiu Patrius in POLONIAM Amor, ad

congenitæ fidei metas eandem non retraxit; rupto enim cum POLONIS fœdere, CASIMIROQUE Procerum vocatione ad capeffendum Regnum Hungariæ properante, nullæ opes, Arces, Regiones, KOMOROVIOS Lechico sanguine, Lechico imbutos ſpiritu attingere quiuerunt, vt toti Pannonæ eſſe & Patriam exuere vellent: Arma, Fidem, Natiuo Principi addicunt; eundemque iniquitate locorum à pluribus circumuentum, in ipſis Hungariæ Dono acceptis Caſtris, contra Hungaros fortiter propugnant. Semper quidem Conſtantia laudem, non ſemper tamen parem auſis ſuis exitum inuenit; & rigor ille infracti animi, obliquo interdum Fatorum rigore percellitur; quæ non tam reſpicere ad rerum & bellorum cauſas quam eaſdem abſtruſo ordine pertexere norunt. Stetiſſetis hæcenus Opibus & Famâ per HUNGARIAM diſuſi COMITES in LIPTOW & ORAVA, niſi Fortuna à CASIMIRO ad MATTHIAM æmulum transfuga, meliorem cauſam ſiniſtro belli exitu damnâſſet; & victor ſucceſſu elatus, nimiumque ſui Sanguinis & Patriæ memores KOMOROVIOS intra HUNGARIAM diutius timens, eodem Auro & Nummis, quia ferro nequibat & Armis, ab utroque COMITATV dimouiffet. Sed enim circumfert Virtus vti pretium ita aſſimationem ſui; & quemadmodum vbique Theatrum & Arenam, ſic etiam Plauſum facile reperit ac brauium. Refudit abunde POLONIA raptricis ^{Hungariæ} ~~HUNGARIÆ~~ damna; & KOMOROVIOS quos ſeruata Fides COMITATIBVS illis (præter tres reſiduas Arces NAGHVAR LIVKA & GRADEK) exuerat, CASIMIRI liberalitas Territorio ZYVECENSI decorauit, ac Nobile illud Germen, velut poſtliminio reuocatum Patriæ inſeuit. In Magnum iam hic funduntur æquor GENTILITIA KOMOROVIORVM FLVMINA poſtquam natiuum SARMATIÆ naſta ſunt campum: non capit aſſurgentem per egregios Magnorum facinorum auctus Virtutem, Triplex licet Alueus; adeò omnes ſupergreſſa ripas, inclyto laudum æſtu populos inundat. Et quis niſi Icaria temeritate, daturus nouo ſua nomina Ponto, Præcipitis calami remigio, laceſſere audeat tam vaſtum pelagus? Siſtam ego in littore, neq; periculoſo

loso tentamine in altum prouectus, Indigetibus Flumi-
num istorum Diuis, paucula liba, è Magnis Gloriæ
hausta Vorticibus deuotâ inspergam manu; Heroasq;
duntaxat illos quos propior nobis ætas, recenti altius
populorum infixit memoriæ, suæ innantes Gloriæ, index
magis quam laudator, in spectacula producam. Effert
primum ex inclyto Famæ gurgite Caput, Proauus
ILLVSTRISSIMA CHRISTINA TUUS CHRISTOPHO-
RVS OSWECIMENSIS ante, mox SANDECENSIS
CASTELLANVS, tantâ virtutum luce conspicuus, vt
Pharon publicam exhibeat, intentis ad prensandum vel-
lus aureum Argonautis, inconniuo oculo tuendam.
Optimo ille temperamento, Consilium Viribus sociauerat;
& in Themidis sacrario, Bellonæq; pariter exercitus Cir-
co, Æstimationem sui apud Vernas longo rerum vsu,
Formidinem apud hostes Fortitudine propagârat; per
subsellia æquè ac Prælia, Prudentiæ vel Audaciæ laude
noscendus. Sed nihil felicius ad promiscuam mundi ia-
ctantiam Heroem illum transmisit, quam Fides & incor-
ruptum erga Dominantes Obsequium, hereditariâ pæne
Domui KOMOROVIE dote Regibus probatum; in illa
enim turbulentâ Sarmatiæ vertigine, quâ pleriq; SI-
GISMUNDO Regi iniqui temerarijs manibus aduersus
proprium Caput depugnârunt, indiuisus Principis affecla,
audacter meruit in castris iurata Fidelitatis; & coactis
in suffragia Maiestatis aliquot peditum centurijs, con-
colorem niuibus suis (quæ iam grandæuum intexerant)
animum, Cracouiam ad serenissimam CONSTANTIAM
Reginam attulit: ætate quidem & Corpore defectus, sed
mente validus & iuuenili ardore ad sueta Fidei exempla
nitens, supremumq; illum qui in pallido adhuc restabat
corpore sanguinem, næ Regales Purpuræ ab indi-
gno aduersariorum pallerent afflatu, taminatæ Maiestati
Sacrare paratus. Eadem mens Filio NICOLAO
OSWIECIMENSI ET NEOFORENSI CAPITANEO,
Paternæ Virtutis tincturam, cum generoso cruore tra-
ducem, per omnes ætatis gradus pretinens; & in
Regni ac Regis vsus, pulchro constantis animi libra-
mine, quâ necessitas egit, sese partiens. O quot
ille

ille bellis proprium iuxta ac hostilem sanguinem Patriæ
litavit! quot prodigis sumptibus, dum Maiestatis ob-
sequio aduigilat, Fidelis subditi gloriam emit! Loqui-
tur hodieq; NICOLAVM domita auspicijs IOANNIS
ZAMOSCI, KOMOROVII Vero Robore proruta MOL-
DAVIA; instratiq; latè rebellium ossibus DACIÆ cam-
pi, tristi adhuc cadauerum albentes rigore, adpalleſcunt
Nomini per Hostium mortes in Viuam posteritatis glo-
riam crescenti. Loquuntur eundem madidæ tabo VA-
LACHORVM MOSCHORVMQVE Prouinciæ, ZAMO-
SCII pariter Ducis inuicto animo, KOMOROVII forti
e. manu ad frena vocatæ; & in vastis illis, quas Victor
gladius cæso habitatore fecit desertis, ostentant sanguinei
Vestigia Cataclysmi, à Patrijs KOMOROVII Fluijs,
in meritas gentes prolati. Quid antiqua retexo? & Stra-
tonis illius à Lilybeo, Carthaginensium naues portu egre-
dientes, per tot maria lyncei visus beneficio peruenire
fueti, inanis æmulus, Vagam aciem in tantum KO-
MOROVIANORVM Decorum æquor projicio? exacta-
rumq; metas ætatum, superfluâ diligentiam vestigo? cum
præ manibus hæreat, Illustrissimus CHRISTOPHORVS
COMES à LIPTOW & ORAWA, OSWIECIMENSIS
& BARWALDENSIS CAPITANEVS, Tuus Illustrissi-
ma Neosponsa Parens, non modo domesticæ Virtutis
summam ingenti animo complexus, sed plerosq; eo-
rum quos popularis magis plausus, quam proprii de-
coris census Famæ consecrat, Gestorum eminentiam super-
gressus. Eadem pæne illi Fortitudinis quæ Vitæ fuê-
re rudimenta; & anni non minus ad Virtutum quam si-
derum cursum ambitumq; exacti. Vix puerilis ætatis
gemmantes pampinos in primæ Iuuentæ florem protruse-
rat, & iam domesticis indignatus claustris, Orbem,
Arenam, Prælia, nouus in tenerâ ætate Alexander
circumspicere, iam terras & acies, in theathrum ex-
plendæ Magnanimitatis designare. Opportunè vero cam-
pum aperuit ardori Iuuenis, per imagines bellorum
toto impetu errantis, Patriæ status, inopinis GVSTA-
VI SVBCI armis concussus; qui exutâ Pactorum re-
ligione, cognatiq; SIGISMVNDI Regi sanguinis reue-
rentia,

rentia, truci Exercitu PRUSSIAM inundarat. Illuc Martio æstu rapitur, & Geminas simul Hastatorum, velutumq; cohortes are proprio auctoratas, rapit KOMOROVIVS; GUSTAVVMQVE illum Balthico mari metuendis classibus insultare ausum, næ ulterius progredi posset, Vi & interiectu Gentiliorum Sistit Fluminum. Vidit tunc PRUSSIA rediuivum in Illustrissimo CHRISTOPHORO Scipionem Africanum, qui primâ adhuc lanugine pubes, contra Sueticum Annibalem tot Victorijs insolescentem, non iam medio foro (vt alter olim) sed campo gladium strinxit, & Vinci veteranum posse, industriâ manu Tyro probavit: Vidit redditum terris, pulchrâ Virtutis arte LYSIMACHVM, qui BOREALIS LEONIS auidos rictus in prædam Poloniæ hiantes, toties elisit & præfocavit. Nec solus duntaxat SVETICVS LEO, Victrici fortissimi illius Herois succubuit dextræ, aut pigra Arctos gelu durata suo, ad Iuvenilem CHRISTOPHORI ardorem contabuit; transtulit ille mox ab Aquilone in Orientem Victricia arma, OTHOMANICAMQVE LVNAM astuta circumplectendo Orbi Plenilunia molientem, ad turpes Eclipses non herbis & diro carmine, sed Ferro & Ferali cantu adegit; dum tumentem octuagiata Millium copijs ABASSIVM, Magno illi associatus KONIECPOLSCIO, inter festivos tripudiantis Cantilenæ numeros, infestis armis sine numero cecidit. Æstimet Orbis quantas Lauros (nî fata obstitissent) occupare poterat Matura, & Virili robore solidata KOMOROVII Virtus? quæ inter Iuveniles iocos, tantos Exercitus Ludendo profligavit. Hoc tanto tamq; celebri Parente in mundum edita, haussisti Geminam Solis ac domesticæ Gloriæ lucem, ILLUSTRISSIMA CHRISTINA CONSTANTIA; quæ in Te tanquam limpidissimo collecta speculo, splendidioribus radijs Orbem incolorat. Tibi tot atatum & Heroum sudavit labor; Tibi à primâ scaturigine KOMOROVIANORVM FLVMINVM Ternio, pleno Virtutum & Honorum labens alveo, pulcherrimam tot Decorum deuoluit hæreditatem: næc vlla Mundi pars extet, quæ Nominis Tui dignitatem ignoret, accessit Paternis DA-

NUBIO, SAVÆ, & TIBISCO, Quartus ad Orbis admiratio-
nem SRZENIAVA, cum Materno Sanguine totam
PRZYŁĘCIORVM Gloriam, generoso pectori importans.
Habes in hoc quoque Flumine, quod per grata sæcu-
lorum præconia spargas; vel sola enim Aui HERMO-
LAI memoria, per omnem vitæ decursum ense & san-
guine Gloriam propagantis, tantos præclare gestorum
fundit latices, vt illis exhauriendis, nulla eruditi calami
felicitas, nulla fastorum sufficere queat vbertas. Ita
nouum quendam in Teipsâ Paradisum exhibes, dum
Quadrupartiti Mundi spectacula, QVATERNIS KOMORO-
VIÆ PRZYŁĘCIAQVE Gentis FLVVIIS distines, & trans-
parentia per illimes vndas, vtriusque stirpis Decora,
compendio vibras. O quantus sub tam copioso irri-
guo Virtutum Tuarum creuit Honos! quam felici pro-
pagine Paradisus iste fecundum Ver explicuit, in
omnigenos Pietatis, Modestæ, Pudoris Flores, gratissi-
mo germine erumpens! Sed nihil æquè Mirabundos
Orbis prouocat, atque illud, quod Tuos maximè de-
mittit oculos, Candidissimum Virginalis Innocentiæ Li-
lium, vt pote Liliatâ SERENISSIMÆ REGINALIS MA-
IESTATIS Manu confitum. Illa Tuos annos Paren-
tum solatijs orbatos, Maternâ complexa curâ, consono
LILIIS SVIS ac REGALI AQVILÆ Candore imbuit.
Illa indita à Magnis Parentibus, sed fato intercipientem
nondum maturata Virtutum semina, Palatino Sole, &
Augusti Vultûs radijs, ad totius Sarmatiæ plausus ac
stunores, effouit & formauit. O Fortunata vel eo solo
nomine CHRISTINA! quod inter felicissima pasta LI-
LIA, à Cultrice tantæ Reginae manu, totam at-
traxisti Virtutum Floram. Fuerit quondam Magnorum
Principum delictum, Triumphales manus Hortis & Flo-
ribus commodâsse; allibuerit Cyro digestas per ordinem
stirpes in Ecbatanis, Diocletiano euanida Olera Salonæ,
Carolo Quinto Cæsari, dehiscentium Florum caliculos in
Hieronymiano Cænobio, Imperatoriâ dextrâ coluisse:
SERENISSIMÆ MARIE LVDOVICÆ, in alijs Hortis, in-
ter animatos Flores quæruntur solatia; quos dum Ma-
ternâ pietate colit, Regali munificentia irrorat, quis edis-
ferat?

ferat? quàm lätos Poloniae Elyfios, quàm aurea Hesperidum Pomaria aperit? Quot pulcherrimae Mentis Pupillari afflatæ Vredine, inter anxiae egestatis squalores deperirent, nisi Augusta hæc Regina in sua transplantatis Palatia, nunquam deficiens Ver NATIVIS LILIIS aspiraret? Quot ingenia maioris fortunæ capacia, sed domesticis interim Sordibus pressa, absq; Patrono, incuriâ, & situ languerent, nisi Munifica SERENISSIMÆ LVDOVICÆ Manus, iniquitate fortis circumuentos, publico ipforumq; bono, aleret ac educaret? Ægyptum Herodoto referente accepimus, si quando suctâ Nili destituatur fertilitate, Lilijs quæ Lotos Vocant, pasci, & non modò ad propullandam famem, Verùm in delicias vsque (gratissimo nimirum seminum si terantur sapore) sustentari: non sola deinceps tantum LILIIS debet Ægyptus, conspirat vtrò in easdem perennis obligationis leges. Univerfa Sarmatia, quæ LILIATÆ REGINÆ Muneribus affatim vsa, post emarcidos Martis infesti squalores, lætiorem succum hausit, haurireq; non desinet ac vigorem. Tàm felicium Alumna LILIORVM, dum hodie Virginem Candorem & Liliatis parem niuibus animum, ad purpuream Rosarum simul & Amoris transfers Parentem, quid nos optati Connubij festiuæq; Pompæ Spectatores, nisi MANIBVS DEMVS LILIA PLENIS? Expectat longo Amore Saucius ILLVSTRISSIMVS REGNI DAPIFER SPONSVS, Vitæ Fortunæq; sociam, cum quâ Animum & Magnæ Domus Gloriam partiatur; ac post amissæ ANGELÆ illius damna, quæ Nomen & Mores à purissimo Cælestium spirituum cætu mutuauerat, feliciori CHRISTINÆ Nomini, vtpote ab ipso Mundi Seruatore deducto lætus adblanditur. Diuturnum ille vulnus, lethali in suâ ANGELA crudelis Libitinæ ictus telo pertulerat, & alterius etiam sagittarij Amoris spicula percusso semel corde declinabat, ruptisq; primi Coniugij indignabundus affectibus, præcocem Viduitatem verso ad Primiceriam Virginum affectu, (cuius Nazarenam Domum piâ deuotione inuiserat) solabatur: Nunc pulcherrimo Virutum Tuarum captus illicio, contumacem erga Amores à morte funestatos Constantiam, ab ILLVSTRISSIMA

CONSTANTIA peruinci patitur, obrutosq; mortuali cindre Coniugalis Affectus ignes, Tuæ innocentia Morumq; flabello reaccendit. Ergo sub Inclytæ Domus Tecta, Purpuratâ Maiorum Serie spectanda, & ipsa futuri Mundo spectaculi Magna portio accede; Patriæq; expectationem, SPONSI desideria, Bonorum Vota, eximij Decoris additamento imple. In Te suos læta tantorum nexu Siderum Polonia defigit obtutus, & à Pronubis optati Connubij Tædis, non dubiam melioris fortunæ lucem auguratur. Quidquid exactæ ætates in forti & Bellatrice WIELOPOSCIORVM ac COMITVM à LIPTOW pro-
genie, Magnum & Mirandum attonito suspexere oculo, id totum, certâ spe, in Vobis ô DILECTVM SPONSORVM PAR occupat, & nouo gloriæ augmento refundendum appromittit. Reddetis Meritæ desiderijs suis Patriæ, Prudentissimos Senatores, Inuictos Duces, pios Ecclesiæ Protectores, & diù per Curules Trabeasq; Regni Poloni, Meritis prouehentibus circumlati, eousq; Publicam integritatem Magnarum Familiarum humeris sustentabitis, donec annorum numero Par-
carum, labores, Gloriæ Monumentis, Fastorum, doctiq; calami affluentiam lassetis.

D I X I.

ZYCZLIWE MVZY

Odstąpiwszy Párnassu y zrzodeł od PEGAZA wywiedzionych
Nád Herbownymi Hrábiow z Oráwy y Liptowá Rzekámi
Sławę Oblubieńcow y wesole Pienia
Wyśpiewuia.

Z Am kedy sie ku niebu pnie Párnás wysoki /
Y dwoisty bárk wznosi / pod same oblóki /
Wypada piękne zrzodło / między gestym cieniem
Dezone wody leiac bogátym strumieniem /
Ktore lotny PEGAZVS niegdy wyprowadził /
Gdy bystropiora stopa o Párnás závádzil.
Tu gdy Madre nád milym fumem śliczney wody
Żázywáia wesoley KAMENY swobody /
Gdy wprzezyrstym krystale czysta noga brodza /
Y niestroione Lutnie do Rymow záváodza /
Obacza w Polstich Polách TRZY RZEKI wspienione;
Obfitam KOMOROWSKICH sława wypelnione
Y te gdziekolwiek wdziejnym kolemb oblewáia /
Martwe sie Polá w Nowa Wiosne przybieráia.
Tám wzieloney rowninie KON swobodnym krokiem
Nád onym RZEK zbuiánych przechadzal potokiem;
KON ktory WIELOPOLSKICH Czesć zdawná piástwie /
Y rowno zwoznikámi Słońcá postepuie.
Ná tego Miłosć złotym wędzidlem zschadzála /
By go od RZEK szczęśliwych wolność nie splaszála;
Y widác bylo wkwieciu rostkóznym zakryta /
Y tá vздеczke trzyma z lubych wdziejow lita /
Y zcieniá sie powoli ná chcacego skrada /
Y munstuf mu przyiążniey dożywotney wkłada.
Po RZEKACH rozstrzelone pochodnie świecily /
Ktore wdziejne CHARITES Miłosćia zakryly; r8
Sámo ná bliskich drzewách Piástwo rossádzone
O Miłosći spiewálo / Miłosćia dotknione.
Pátrzály z Gor wysókich MVZY ná te dziwy /
Y w zádumiałych vmyst mieřal sie bledliwy;
Y iuř im Hippocrene stódka nie smákuie /
TRZEMA RZEKOM Cyrrheystie zrzodło vstepuie /

Taka do nich chec maia / ze podac wzamiane
Chca zdroie Pegazowa noga wykopane.
Wiec z Madrey zshedzy Gory / na piekney rowninie
Zasiadly gdzie TROISTA RZEKA HRABIOW plynie;
A iak wod cukrowanych slawa / skosztowaly
Takie w ten czas na Lutniach Piesni wygrawaly/
Na ktore y sum wlasach / y Ptastwo wrzastliwe
Zamilklo / Wiatry nawet vcichly burzliwe.

Szsole Nieba ktore tak gestymi
/ Na swiat nadobny oczyma patrzacie/
Gdy sute Sfery gwiazdami slicznymi
Na noena warte w skeregach stawiacie/
Teraz z ogniami sadzcie sie swoimi
(Jezli o ziemskich Mieszkancow co dbacie)
Gdy zwiizek wieczney krepuie Milosci/
Domy bogate w slawe y Godnosc.

Kzadko od Panicy tey ktora ksauiie
Slubna przyiaznia / y Malzenstie peta
W ogniu skrytego kochania nituie/
Tak zgodna Para Miloscia iest zieta;
Jaka dzis w sercach Przechacnych sprawuie.
Enota: y spolnych affektow poneta/
IANIE CHRISTINO was roznie sie slawa/
Ze miedzy wami piekna Milosc slawa.

Day to ze kiedys z Morstkiey wyplynela
Wzburzoney piany / Bogini Milosci /
A wzietym z wiatrow poczatkem znaczyła /
I czesto ludzkie Trefunek sklonnosci
Skliia; pewnie sie na wiecznosc nie wzbila
Przyiazni: co z takiey pochodzi lekkości/
Was staly vmysl / y Diamentowy
Wprawil w kochania wiecznego okowy.

Niech indziej swoim Kupidu pierzchliwy
Zelescem / ploche animusse syie;

Niech

Niech żarzac ogień Miłości troskliwej
Ołownym grotem w głupie serca białe/
Tu Cnota Affekt stanowiac życzliwy/
Łata wdzięcznością przeplątane wie:
O SLICZNA PARO! odtąd z złotej przedze
Przychylna Párka dni wasze przasć będzie.

A tak w wiek spólna wciecha stodzony
Poydziecie/ w który was chwala z godnością
Prowadzić będzie/ żywot niesprzykrzony
Potrzebna ziemiom cukrujac plodnością/
A szczęścia samey doydziecie LATONY
Z Applauzem świata/ z inszych Nymph z zdro
Gdy swego czasu oświecone progi/ (sca
Ze krwie tak zacney zágesi wnet mnogi.

W potomkach waszych sama odmaluie
Natura/ Przodkow zawolanych dzieła/
A ta ich serca Cnota zafarbuie/
Ktora sie w sławnych Rodzicach swiečila;
A świat z chwalebna poćiecha wzięie/
Ze ta krew nigdy Bláncu nie straciła/
Ktora od Polskiej pierwiastek korony
Wydáie Mężnych Synow do Obrony.

Nie tylko przeszle tak szczęśliwe były
Wieki/ y w zacne z bogactwem Meze/
Ze tysiącami Cnych Synow liczły/
Których tak sława daleko zásieje
Jak Dzień Słoneczne kółá zátoczyły/
A dotąd Cnota w tych sie Gniazdách leże/
A WIBLOPOLSKICH y HRABIOW z ORAWY
Potomek/ dawney nie vchybi sławy.

Jeszcze go beda kolebki piastowac/
Juz wielkie krzesła Godność mu wystawi;
Cnota Niebieskich dáiac mu kosztowac
Ambrozji/ wsta Dziecinne zabawi;
Pállas niezechce pieluch odstępowac/

Aż Młode lata wczas w Madrość zaprawi /
Ze miasto Mleka nauka poione
Na zyst Oyczyzny stana wycwiczone.

Idźcież Miłości nowej Zoldownicy /

Poddaycie pod iey iarzmo młode lata;
Przy spolney Dciech Malżeńskich stody
Poki wiek służy zażywaycie swiata;
Okropny smutek / y cokolwiek liczy
Niechżeście ztego / niech sie tu nie brata
A Smiech y Radosc przyiemna seroce
Niech wam dni znośa szczęśliwych Owoce.

Widze Fortuná ničia tkáne złota

Wam / y Potomstwu / Purpury gotuies
Slawa srzydlasta przybuzna ochota /
Pod Niebo z waszym Imieniem wzlatujie;
Y Parká sama wważna robota
Dlugie wam lata w klub ywotni snuie
Tak w Wiel / y Godnosć / bogaci y slawe /
Zadacie piorom wczonym zabawe.

Takim ná ten czas Muzy bawily sie pieniem / (niem
Siedzac nád wdsiecznoplynnym pelnych Rzek strumie
Blistie lasy odbitym glosem poswiadczaly /
A chylac wtakt gálastki / iakby skakac chcialy:
A wtym sie noc czarnymi wymknawszy srzydlami /
Powlokla okropnymi ziemie ciemnosćiami;
Y spracowane ludzie snem smaczny skropila /
A powsechny milk w swiecie wspanym sprawila.
Tám se dopiero H Y M E N pochodnie roswiecił /
Którymi wieczna Miłosć w OBLVBIENCACH niecił.

Swe.

vi

ce.

m
lea

ff.

II
M
W
Z
O
N

21

1177

